

Mgr. MARIE BENEŠOVÁ
MINISTRYNĚ SPRÁVEDLNOSTI ČR
A PŘEDSEDKYNĚ LEGISLATIVNÍ RADY VLÁDY

V Praze dne 16.1.2014
Čj. 515/2013-OD-SPZ/2

Nejvyšší soud ČR
Burešova 20
657 37 Brno

Věc: obv. M. Š., nar. – stížnost pro porušení zákona

Příloha: trestní spis bývalého Lidového soudu ve Strakonících sp. zn. T 123/55
rehabilitační spis Okresního soudu ve Strakonících sp. zn. Rt 408/90

Podle § 266 odst. 1, 2 tr. ř. a § 30 odst. 2 zákona č. 119/1990 Sb., o soudní rehabilitaci, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o soudní rehabilitaci), podávám ve prospěch obviněné M. Š., nar. v J., okres P., zemřelé dne , posledně bytem P. 3, B. 2418/23,

stížnost pro porušení zákona

proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 4. 10. 1955 pod č. j. 3 To 308/55 – 55, pokud jím z rozsudku bývalého Lidového soudu ve Strakonících ze dne 17. 8. 1955 č. j. T 123/55 – 31, zůstaly nedotčeny výroky o vině obv. M. Š. trestnými činy útoků proti skupinám obyvatelů podle § 119 tr. zák. (zde i v dalším textu míněn zákon č. 86/1950 Sb., trestní zákon, v tehdy účinném znění), urážky veřejného činitele podle § 180 tr. zák. a „rozkrádání a poškozování družstevního majetku“ (správně „rozkrádání a poškozování majetku národního a majetku lidových družstev“) podle § 245 odst. 2 tr. zák.

Rozsudkem bývalého Lidového soudu ve Strakonících ze dne 17. 8. 1955 pod č. j. T 123/55 – 31 byla obviněná uznána vinnou trestnými činy sabotáže podle § 85 odst. 1 písm. a) tr. zák. (bod 1) výroku o vině), útoků proti skupinám obyvatelů podle § 119 tr. zák. (bod 2) výroku o vině), urážky veřejného činitele podle § 180 tr. zák. (bod 3) výroku o vině) a „rozkrádání a poškozování družstevního majetku“ (správně „rozkrádání a poškozování majetku národního a majetku lidových družstev“) podle § 245 odst. 2 tr. zák. (bod 4) výroku o vině).

Uvedených trestných činů se obviněná podle výroku o vině dopustila tím, že

1. v Kakovicích v měsíci dubnu a květnu roku 1955 jako samostatně hospodařící zemědělec úmyslně přes několikeré výzvy MNV nechala ležet ladem 4,80 ha půdy, ač místní národní výbor i JZD jí dávaly všechny možnosti a pomoc k řádnému obdělání, přičemž tyto pozemky zůstaly až do nynější doby nezpracovány, takže předepsané dodávkové povinnosti nebudou splněny;
2. přesně nezjištěného dne koncem června 1955 byla předsedou MNV H. vyzvána, aby přivedla vojensky evidovaného koně zpět do obce, když jej předtím svémocně odvedla do obce Jiřetice bez odhlášení. Při této příležitosti nadávala všem příslušníkům JZD hrubými a hanlivými urážkami;
3. přesně nezjištěného dne v polovině července 1955 v bytě předsedy JZD H. žádala o potvrzení, které jí tento nemohl vydat, a tak použila různých hrubých urážek a nadávek proti tomuto, přičemž v bytě ztropila výtržnost;
4. v roce 1954 i 1955 soustavně úmyslně svým dobyt看em v dosti vysokém počtu spásala okolní družstevní kultury, řepu i zrní a napáchala tak více škod na družstevním majetku.

Za to byla obviněná odsouzena podle § 85 odst. 1 písm. a) za užití § 22 a § 30 tr. zák. k úhrnnému trestu odnětí svobody na 3 roky, podle § 48 tr. zák. k peněžitému trestu ve výši 1.000 Kčs a v případě nedobytnosti k náhradnímu trestu odnětí svobody na 2 měsíce, podle § 43 a § 44 tr. zák. ke ztrátě čestných práv občanských dočasně na 5 roků, podle § 47 odst. 1 – 3 tr. zák. k propadnutí veškerého jmění obviněné, přičemž byla zároveň podle § 74 odst. 1 písm. c) tr. zák. zabráná ve prospěch státu ideální polovina zemědělské usedlosti, patřící dceři obviněné, a podle § 53 tr. zák. k zákazu pobytu navždy v kraji České Budějovice, přičemž podle § 68 tr. ř. z roku 1950 (zde i v dalším textu míněn zákon č. 87/1950 Sb., o trestním řízení soudním /trestní řád/) byla obviněné uložena povinnost nahradit náklady trestního řízení a odměnu ustanovenému obhájci podle § 45 odst. 1 tr. ř. z roku 1950.

Stejným rozsudkem bylo podle § 162 písm. c) tr. ř. z roku 1950 rozhodnuto o zproštění obviněné obžaloby pro trestný čin (rozkrádání a poškozování majetku národního a majetku lidových družstev – ve výroku neuvedeno) podle § 245 odst. 1 písm. a) tr. zák., kterého se měla dopustit tak, že v roce 1954 měla z majetku JZD odcizit 1 provaz na seno a 1 vidle.

Na základě odvolání okresního prokurátora, směřujícího v neprospěch obviněné proti výroku o trestu, a obviněné M. Š. ve věci jednal Krajský soud v Českých Budějovicích, který rozsudkem ze dne 4. 10. 1955 pod č. j. 3 To 308/55 – 55 obě odvolání zamítl jako nedůvodná (§ 197 písm. b) tr. ř. z roku 1950 – ve výroku neuvedeno) a obviněné uložil povinnost podle § 70 tr. ř. z roku 1950 nahradit náklady odvolacího řízení a podle § 68 odst. 1 písm. b) tr. ř. z roku 1950 nahradit obhájci odměnu za obhajování v odvolacím řízení.

Ve věci následně proběhlo rehabilitační řízení podle § 2 zákona č. 119/1990 Sb., o soudní rehabilitaci (dále jen zákon o soudní rehabilitaci), v rámci kterého bylo usnesením Okresního soudu ve Strakoniciích ze dne 29. 11. 1990 č. j. Rt 408/90 – 14 rozhodnuto takto:

„Podle § 2 odst. 1 písm. c) zákona č. 119/1990 Sb. byl zrušen rozsudek Lidového soudu ve Strakoniciích ze dne 17. 8. 1955 pod sp. zn. T 123/55 ve spojení s rozsudkem Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 4. 10. 1955 pod sp. zn. 3 To 308/55, jímž byla obviněná odsouzena za trestné činy podle § 85 odst. 1 písm. a) tr. zák., § 119 tr. zák., § 180 tr. zák. a trestného činu podle § 245 odst. 2 tr. zák. k trestu odnětí svobody na 3 roky nepodmíněně,

k peněžitému trestu ve výši 1.000 Kčs a v případě nedobytnosti k náhradnímu trestu odnětí svobody na 2 měsíce, ke ztrátě čestných práv občanských dočasně na 5 roků, k propadnutí veškerého jmění obviněné, k zákazu pobytu v kraji České Budějovice navždy a k zabránění ideální polovině zemědělské usedlosti patřící dceři obviněné.

Současně byla zrušena všechna další rozhodnutí v téže trestní věci na zrušené rozhodnutí obsahově navazující, a to k datu, kdy byla vydána.

Podle § 2 odst. 2 zákona č. 119/1990 Sb. se trestní stíhání obviněné za trestný čin sabotáže podle § 85 odst. 1 písm. a) tr. zák. zastavuje.

Podle § 2 odst. 2 zákona č. 119/1990 Sb. se stanoví obviněné za trestný čin útoku proti skupinám obyvatel (správně „útoků proti skupinám obyvatelů“) podle § 119 tr. zák., za trestný čin urážky veřejného činitele podle § 180 tr. zák. a za trestný čin rozkrádání a poškozování družstevního majetku (správně rozkrádání a poškozování majetku národního a majetku lidových družstev) podle § 245 odst. 2 tr. zák., rehabilitací nedotčených, trest odnětí svobody v trvání 1 roku podmíněně odloženého na zkušební dobu 2 roků“.

Toto rozhodnutí nabylo právní moci v prvním stupni dnem 22. 12. 1990.

Přezkumné řízení podle § 4 zákona č. 119/1990 Sb., o soudní rehabilitaci, ve věci vedeno nebylo.

Byť byl uvozujičím výrokem rozhodnutí o soudní rehabilitaci zrušen podle § 2 odst. 1 písm. c) zákona o soudní rehabilitaci z původního rozsudku celý výrok o vině, tedy včetně výroků o vině třemi trestnými činy soudní rehabilitaci podle § 2 odst. 1 písm. c) zákona o soudní rehabilitaci nepodléhajícími, přičemž ovšem dalším výrokem byl za tyto trestné činy stanoven tzv. zbytkový trest, je z téhož výroku usnesení zřejmé, že rehabilitační soud uvedené tři trestné činy považoval za rehabilitací nedotčené a zjevně nebylo smyslem jeho rozhodnutí vrátit věc do procesního stadia po podání obžaloby, ale zastavit trestní stíhání obv. Š. pro ex lege rehabilitovaný trestný čin sabotáže podle § 85 odst. 1 písm. a) tr. zák. a stran zbývajících trestných činů stanovit podle § 2 odst. 2 zákona o soudní rehabilitaci tzv. zbytkový trest.

Tato stížnost pro porušení zákona tudíž vychází z právního názoru, že i přes zmíněnou rozporuplnost výše uvedených výroků usnesení Okresního soudu ve Strakonících ze dne 29. 11. 1990 č. j. Rt 408/90 – 14, pravomocný výrok o vině pod body 2), 3), 4) z původního rozsudku bývalého Lidového soudu ve Strakonících ze dne 17. 8. 1955 č. j. T 123/55 – 31 ve spojení s rozsudkem Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 4. 10. 1955 č. j. 3 To 308/55 – 55, stále existuje.

Rozsudkem Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 4. 10. 1955 č. j. 3 To 308/55 – 55, pokud jím z rozsudku bývalého Lidového soudu ve Strakonících ze dne 17. 8. 1955 č. j. T 123/55 – 31 zůstaly nedotčeny výroky o vině obviněné trestnými činy útoků proti skupinám obyvatelů podle § 119 tr. zák., urážky veřejného činitele podle § 180 tr. zák. a „rozkrádání a poškozování družstevního majetku“ (správně „rozkrádání a poškozování majetku národního a majetku lidových družstev“) podle § 245 odst. 2 tr. zák., byl v její neprospěch porušen zákon v ustanoveních § 194 tr. ř. z roku 1950 a § 197 písm. b) tr. ř. z roku 1950 a v řízení jemu předcházejícím, především rozsudkem bývalého Lidového soudu ve Strakonících ze dne 17. 8. 1955 č. j. T 123/55 – 31 byl porušen zákon v neprospěch obviněné v ustanoveních § 2 odst. 3 tr. ř. z roku 1950 ve vztahu k ustanovením § 119 tr. zák., § 180 tr. zák. a § 245 odst. 2 tr. zák.

Podle § 194 tr. ř. z roku 1950 soud při rozhodování v odvolacím líčení přezkoumával správnost všech výroků rozsudku, proti nimž mohl odvolatel podat odvolání; přitom měl pečovat o odstranění těch vad řízení, které mohly způsobit nesprávnost těchto výroků.

Podle § 197 písm. b) tr. ř. z roku 1950 soud v odvolacím líčení zamítl rozsudkem odvolání proto, že nebylo důvodné.

Podle § 2 odst. 3 tr. ř. z roku 1950 bylo úkolem soudu v trestním řízení zejména spravedlivě rozhodovat o trestných činech; o plnění tohoto úkolu pečovali stejnou měrou soudci z lidu i ostatní soudci.

Trestného činu útoků proti skupinám obyvatelů podle § 119 tr. zák. se dopustil ten, kdo veřejně hanobil skupinu obyvatelů republiky pro jejich národnost, rasu nebo náboženství anebo pro to, že byli bez vyznání nebo stoupenci lidově demokratického řádu.

Trestného činu urážky veřejného činitele podle § 180 tr. zák. se dopustil ten, kdo urazil veřejného činitele při výkonu jeho pravomoci nebo pro tento výkon.

Trestného činu rozkrádání a poškozování majetku národního a majetku lidových družstev podle § 245 odst. 2 tr. zák. se dopustil ten, kdo na majetku národním nebo na majetku lidového družstva úmyslně způsobil škodu, zejména tím, že věc z takového majetku zničil, poškodil nebo učinil neupotřebitelnou.

V odůvodnění rozsudku soudu prvního stupně byla hodnocení provedených důkazů a skutkovým a právním závěrům ve vztahu k předmětným trestným činům věnována pasáž na stranách 2 – 4 rozsudku. Soud prvního stupně zmínil, že obviněná na svoji obhajobu uvedla, že příslušníkům JZD ani předsedovi MNV urážlivými výroky nenadávala, pouze jednou předsedovi MNV řekla, že „by ji sežrali i s kostima“, čímž však nemínila jen členy JZD, nýbrž všechny občany v obci. Ke spásání kultur na pozemcích JZD pak obviněná uvedla, že se někdy stalo, že se jí dobytek na pozemky JZD zatoulal.

Obhajoba obviněné však byla podle názoru soudu prvního stupně vyvrácena svědeckými výpověďmi svědka J. H., předsedy JZD, jenž uvedl, že obviněná hrubě urážela všechny členy JZD a že samotnému svědku „nadala, že je chudá lůza, holota a zloděj“. Dále byla obhajoba obviněné vyvrácena výpověďmi svědků J. H., předsedy MNV, V. K., H. a H. s tím, že obviněná skutečně členy JZD hrubými nadávkami napadala.

Konkrétně k jednání obviněné z konce června, popsanému pod bodem 2) výroku o vině, soud prvního stupně konstatoval, že obviněná se rozkřikla na předsedu a znovu používala nadávek „že ji chtějí okrást, lumpové, zlodějové“ a „oběšte mě“, a to tak hlasitě, že její slova museli slyšet i jiní občané.

K jednání obviněné z poloviny července 1955, popsanému pod bodem 3) výroku o vině, pak soud prvního stupně konstatoval, že poté, co předseda odmítl vyhovět její žádosti, počala mu obviněná nadávat, že „je chudá luza, holota, zloděj“.

V případě jednání popsaného pod bodem 4) výroku o vině obviněná svým dobyt看em a drůbeží podle soudu prvního stupně „napáchala též značné škody na družstevním majetku“, které se ovšem nedaly přesně zjistit, neboť spásala okolní pozemky a v roce 1954, podle výpovědi předsedy JZD, tak poškodila 20 arů řepy, v roce 1955 zase pšenici.

Z toho soud prvního stupně vyvodil, že obviněná svým hrubým vystupováním veřejně hanobila příslušníky JZD, tedy skupinu obyvatelů, a to jen proto, že je nenáviděla, že byla zaměřena proti všemu pokroku na vsi, a napadala je pro to, že oni byli stoupenci lidově demokratického řádu. Taktéž napadala i předsedu JZD a urážela jej, že je zloděj. Škodila dále na pozemcích JZD, tedy na družstevním majetku, kdy tento majetek ničila a činila

neupotřebitelným. Její jednání tak naplnilo skutkové podstaty trestných činů útoků proti skupinám obyvatelů podle § 119 tr. zák. a urážky veřejného činitele podle § 180 tr. zák.; spásání a poškození na polních kulturách JZD pak soud podřadil pod skutkovou podstatu trestného činu rozkrádání a poškozování majetku národního a majetku lidových družstev podle § 245 odst. 2 tr. zák., přičemž uzavřel, že šlo vesměs o jednání společensky nebezpečné, narušující klidný chod budování socializace vesnice, kterého byl schopen třídní nepřítel, který různými, někdy otevřenými, jindy skrytými způsoby, škodil.

K těmto závěrům je však nutno vznést výhrady, neboť je zřejmé, že ve věci nebylo provedeno dostačující důkazní řízení, přičemž vyvozená neúplná skutková zjištění pak byla i nesprávně právně posouzena, a to vše v neprospěch obviněné.

Obviněná sice v rámci své obhajoby uvedla, že při jednání s předsedou MNV J. H. ohledně vrácení kobyly řekla, že si ji nemůže vzít zpět, že by jí chtěla, jelikož pro ni neměla krmení, a začala nadávat, že jsou všichni stejní, „sežrali by ji i s kostima, kdyby mohli“, čímž ovšem myslela všechny občany v obci; zároveň popřela, že by H. nadávala do lumpů a zlodějů.

Svědka J. H. uvedl, že v měsíci červnu 1955 vyhledal obviněnou na poli, kde jí domlouval, aby přivedla zpět kobyly, kterou dala do Jiřetic, a to proto, že kobyla byla v jejich obci hlášena. Obviněná, aniž by nějak na jeho otázku reagovala, počala nadávat „vy lumpové, vy zloději, vy jste mě okradli“ a podobně, takže s ní nebyla žádná řeč, proto ji nechal být a šel od ní pryč. V hlavním líčení na tomto tvrzení setrval s tím, že toto jednání bylo při drůbežárně, obviněná hodně křičela, její slova byla dobře slyšet, takže to mohly slyšet i ostatní osoby.

Svědčce M. H. uvedla, že to bylo počátkem měsíce července 1955, kdy pracovala v drůbežárně a nedaleko na družstevním majetku pásala obviněná jednu krávu, čtyři ovce a kozu. Tehdy ji předseda MNV J. H. vyzval, aby přivedla zpět do obce kobyly, a upozornil ji na poškozování družstevního majetku jejím dobyt看em. Obviněná pak začala křičet „vy zloději, vy lůzo žebrácká, zlodějská sebranko, vy jste mě připravili o jednu kobyly a chtěli byste mně ukradnout i druhou, já vám dám, vy šupáci“; následovala řada dalších nadávek a kleteb, které ani svědkyně do té doby neslyšela. Svědek H. se sebral a rychlým krokem od obviněné odešel. Na svědkyni působila obviněná jako šílená.

Důkazy navrhané obviněnou k tomuto jednání na podporu její obhajoby (č. 1. 26 p. v.), tedy výslech svědka K. z Jiřetic ke stavu předmětné kobyly a výslech svědkyně B. F. z Kakovic k tomu, že obviněná při jednání o kobyly svědka H. nenadávala, provedeny nebyly.

Obviněná rovněž popřela další jednání jí kladené za vinu, popsané pod bodem 3) výroku o vině, tedy že by právě v bytě svědka H. vůči tomuto svědkovi pronesla urážlivé výroky. Pokud pak v rámci vyšetřování v obecné rovině připustila, že H. někdy nadávala, tak i on o ní naopak řekl, že je „baba čarodejní“.

Svědka J. H. k tomu uvedl, že když odmítl obviněné předložit doklady – smlouvy JZD a MNV o obdělání půdy obviněné, tato v jeho bytě ztropila výtržnost a nadávala mu, že je lump a zloděj a že JZD ji okradlo.

K jednání popsanému pod bodem 4) výroku o vině obviněná do protokolu o vzetí do vazby ze dne 3. 8. 1955 vypověděla, že nějaké krmení jí přivezli přátelé, u kterých pracovala její dcera. Dobytek pásly obviněná nebo její dcera na mezích, které patřily tamějším sedlákům, o kterých obviněná věděla, že je nebudou nikterak vyžínat a ani sušit seno. V hlavním líčení pak obviněná doplnila, že chovala na svém hospodářství celkem 15 slepic, 32 husí, 14 kachen, kozu, 4 ovce, 1 krávu a do 8. 12. 1954 i vepře o váze 178 kg. Krmivo pro ně kupovala nebo získávala od N. z Úlehle, nebo od K. z Javornice, kteří jí vždy nějaké obilí dávali. Je pravdou, že její drůbež se někdy zatoulala na pole JZD a že tak skutečně někdy družstevnímu majetku škodila. Sama dostatek krmení pro zvířectvo neměla.

K tomuto skutku svědkyně M. H. uvedla, že obviněná družstevníkům svým dobyt看em způsobila mnoho škod, neboť svůj dobytek pásala zásadně na družstevních kulturách.

Svědék J. H. vypověděl, že obviněná měla záhumenkovou krávu, asi 3 nebo 4 ovce, 1 kozu, asi 40 husí a jinou drůbež. Všechn tento dobytek vyživovala z pozemků JZD. Například 40 husí vypásala v roce 1955 na pšenici. Pro krávu a ovce brala družstevní jetel přímo z vozu. Škody, které jim tak napáchala, byly velké, ale nebylo možné je dost dobře ani vyčíslit. O přidělenou půdu se nestarala ani dcera obviněné, která pracovala na polích u různých zemědělců mimo obec Kakovice, zejména v Jiřeticích, Litochovicích a podobně. V hlavním líčení tento svědek doplnil, že některé produkty obviněná „žeberala“ od ostatních v obci. V roce 1954 poškodila na pozemcích JZD asi 20 arů řepy, což udělaly ovce a kozy. V roce 1955 jim zase poškodila pšenici a brala z vozů jetel.

Z uvedeného je zřejmé, že výrok o vině obviněné skutkem popsaným pod bodem 2) rozsudku nebyl v řízení dostatečně důkazně podložen. Výpovědi svědků H. a H. sice svědčily o zlobné slovní reakci ze strany obviněné na žádost svědka H. o zpětné přivedení kobyly, kterou ostatně ani sama obviněná nepopírala, avšak nebyla nikterak vyvrácena obhajoba obviněné, že její slova nebyla namířena právě jen proti členům JZD, ale v podstatě proti všem lidem v obci. Bylo zřejmé, že její jednání bylo v daný moment ovlivněno frustrací z toho, že si kobyly nemohla vzít zpět z důvodu nedostatku vlastního krmení a z toho plynoucího pocitu, že „všichni stojí proti ní“. Možnost osvětlení motivace jednání obviněné a okolností tohoto jednání výsledkem svědka K. z J. a zřejmě i očitě svědkyně B. F. z Kakovic však soud prvního stupně nevyužil a jeho skutková zjištění tak zůstala neúplná.

Stran jednání popsaného pod bodem 3) rozsudečného výroku pak stály proti sobě výpovědi obviněné Š. a svědka J. H., přičemž soud prvního stupně v rámci hodnocení důkazů neosvětlil, proč se v daném případě přiklonil k výpovědi svědka J. H. a uvěřil, že jeho jednání s obviněnou v jeho bytě v polovině července 1955 proběhlo právě tak, jak to popsal tento svědek, a to tím spíše, že obviněná v podstatě nepopírala, že v jiných případech (nikoli právě při jednání ve svědkově bytě) skutečně došlo k tomu, že svědka H. slovně urážela, neboť i on urážel ji. Z uvedeného je zřejmé, že obviněná v zásadě neměla tendenci absolutně popírat veškerá svoje nevhodná jednání (a to ani minimálně nemorální jednání vůči svědku V. R.), a právě proto se soud prvního stupně měl vypořádat s tím, proč neuvěřil obviněné, když ta právě v tomto případě jakékoliv urážky vůči svědku H. popřela. Závěry soudu prvního stupně ve vztahu k jednání popsanému pod bodem 3) výroku o vině jsou tak zcela nepřezkoumatelné.

Neúplným však důkazní řízení zůstalo i ve vztahu k jednání popsanému pod bodem 4) rozsudečného výroku, neboť nebyla vyvrácena obhajoba obviněné Š., že krmení pro dobytek si obstarávala od přátel, u kterých pracovala její dcera (práci dcery obviněné u jiných zemědělců ostatně potvrzoval i svědek J. H.), či na mezích sedláků, které ležely ladem, když žádný z konkrétně uvedených svědků – N. z Úlehle, K. z Javornice – nebyl k těmto okolnostem vyslechnut. Svědek J. H. sice v hlavním líčení stanovil rozsah škody na pozemcích JZD na asi 20 arů řepy a zmínil i blíže nespécifikovanou škodu na pšenici (byť v původní výpovědi tvrdil, že způsobenou škodu ani nelze vyčíslit), ovšem jím uváděné údaje nebyly v řízení potvrzeny žádnými dalšími důkazy stran skutečně způsobené škody a jejího rozsahu.

I ohledně tohoto jednání lze proto konstatovat neúplnost skutkových zjištění pro rozhodnutí o vině.

S ohledem na shora uvedené je proto namístě uzavřít, že soud prvního stupně, pokud uznal obviněnou vinnou trestnými činy útoků proti skupinám obyvatelů podle § 119 tr. zák., urážky veřejného činitele podle § 180 tr. zák. a „rozkrádání a poškozování družstevního majetku“ (správně „rozkrádání a poškozování majetku národního a majetku lidových družstev“)

podle § 245 odst. 2 tr. zák., porušil zákon v neprospěch obviněné v ustanoveních § 2 odst. 3 tr. ř. z roku 1950 ve vztahu k ustanovením § 119 tr. zák., § 180 tr. zák. a § 245 odst. 2 tr. zák.

Odvolační soud, který se bez dalšího ztotožnil se skutkovými a právními závěry soudu prvního stupně, pak nesplnil svoji přezkumnou povinnost, danou ustanovením § 194 tr. ř. z roku 1950, a svým rozhodnutím o zamítnutí odvolání obviněné, jmenovitě pokud jím z rozsudku soudu prvního stupně zůstaly nedotčeny výroky o vině obviněné trestnými činy útoků proti skupinám obyvatelů podle § 119 tr. zák., urážky veřejného činitele podle § 180 tr. zák. a „rozkrádání a poškozování družstevního majetku“ podle § 245 odst. 2 tr. zák., porušil v neprospěch obviněné M. Š. zákon v ustanoveních § 194 tr. ř. z roku 1950 a § 197 písm. b) tr. ř. z roku 1950.

Stížnost pro porušení zákona je podávána rovněž podle § 30 odst. 2 zákona o soudní rehabilitaci.

Trestní řízení proti obviněné bylo vedeno na základě trestního oznámení rady Místního národního výboru v Marčovicích ze dne 15. 6. 1955 (č. 1. 14), v němž bylo mimo jiné požadováno trestní stíhání obviněné jako „sabotéra národního hospodářství a rozvratnického elementu“, neboť obviněná nerespektovala žádná opatření národního výboru pro zajištění hospodářských úkolů, a byla zároveň vznesena žádost o „provedení likvidace obviněné, zbavení jí veškerého majetku, poněvadž sabotuje výrobu na tomto majetku, a její vysídlení z obce, aby nemohla nadále narušovat klidný vývoj zdárně se rozvíjejícího JZD v obci“.

Jak plyne z odůvodnění rozsudku soudu prvního stupně, jeho významná pasáž se týkala zemědělské výroby a důrazu kladeného na ni stranou, vládou a X. sjezdem KSČ, který stanovil jasné směrnice pro zabezpečení zemědělství, přičemž obviněná byla soudem prvního stupně zařazena mezi „občany nemající kladný poměr ke zřízení a občany, kteří naslouchali hlasu třídních nepřátel a podlamovali budování socialismu na vesnici“. Obviněná byla rovněž označena za „osobu po celou řadu let vykořisťující námezdně pracující občany, zaměřenou proti zřízení a štvavou vůči všem členům JZD, v němž se v době svého členství projevovala soustavným marodérstvím a rozkladnou činností“. Svým chováním se tak projevila jako třídní nepřítel „kulak“, když celý její život ji plně charakterizoval jako „zarputilou kulačku“.

To, že zákon byl porušen z důvodů uvedených v § 1 odst. 1 zákona o soudní rehabilitaci, je tedy zřejmé, neboť obviněná byla stejným rozsudkem odsouzena i za trestný čin sabotáže podle § 85 odst. 1 písm. a) tr. zák., a to evidentně z vyloženě politických důvodů s principy demokratické společnosti naprosto neslučitelných, přičemž tyto důvody se jasně promítly i do nezákonného způsobu projednávání zbývajících trestných činů.

Ze shora rozvedených důvodů proto **navrhuji**, aby Nejvyšší soud České republiky:

1. podle § 268 odst. 2 tr. ř. vyslovil, že rozsudkem Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 4. 10. 1955 č. j. 3 To 308/55 – 55, pokud jím z rozsudku bývalého Lidového soudu ve Strakonících ze dne 17. 8. 1955 č. j. T 123/55 – 31, zůstaly nedotčeny výroky o vině obviněné trestnými činy útoků proti skupinám obyvatelů podle § 119 tr. zák., urážky veřejného činitele podle § 180 tr. zák. a „rozkrádání a poškozování družstevního majetku“ (správně „rozkrádání a poškozování majetku národního a majetku lidových družstev“) podle § 245 odst. 2 tr. zák., byl v její neprospěch porušen zákon v ustanoveních § 194 tr. ř. z roku 1950 a § 197 písm. b) tr. ř. z roku 1950, a v řízení jemu předcházejícím, především rozsudkem bývalého Lidového soudu ve Strakonících ze dne 17. 8. 1955 č. j. T 123/55 – 31 byl porušen zákon

v neprospěch obviněné v ustanoveních § 2 odst. 3 tr. ř. z roku 1950 ve vztahu k ustanovením § 119 tr. zák., § 180 tr. zák. a § 245 odst. 2 tr. zák.;

2. podle § 269 odst. 2 tr. ř. napadené rozhodnutí odvolacího soudu ve vytýkané části zrušil, včetně všech dalších rozhodnutí na zrušené výroky obsahově navazujících, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu, a to zejména také výrok z pravomocného usnesení Okresního soudu ve Strakonících ze dne 29. 11. 1990 č. j. Rt 408/90 – 14, jímž byl podle § 2 odst. 2 zákona č. 119/1990 Sb., o soudní rehabilitaci, stanoven obviněné za trestné činy „útoků proti skupinám obyvatel“ (správně „útoků proti skupinám obyvatelů“) podle § 119 tr. zák., urážky veřejného činitele podle § 180 tr. zák. a „rozkrádání a poškozování družstevního majetku“ (správně „rozkrádání a poškozování majetku národního a majetku lidových družstev“) podle § 245 odst. 2 tr. zák., rehabilitací nedotčené, „trest odnětí svobody v trvání 1 roku podmíněně odloženého na zkušební dobu 2 roků“, a dále aby zrušil i výroky o vině obv. trestnými činy útoků proti skupinám obyvatelů podle § 119 tr. zák., urážky veřejného činitele podle § 180 tr. zák. a „rozkrádání a poškozování družstevního majetku“ (správně „rozkrádání a poškozování majetku národního a majetku lidových družstev“) podle § 245 odst. 2 tr. zák. z rozsudku bývalého Lidového soudu ve Strakonících ze dne 17. 8. 1955 č. j. T 123/55 – 31;
3. a dále postupoval podle § 270 odst. 1 tr. ř., event. podle § 271 odst. 1 tr. ř.

Nejvyšší soud rozhodl pod sp. zn.: [8 Tz 7/2014](#)